I. *Epistola* D. Antonii Mesaporiti, *M. C.* Genuensis *ad Cl.* Antonium Vallesnerium, *Med. Pract. Prof. P. Patavin. de Eruptione Sanguinis e singulis fere corporis humani partibus; & de dolore Ventris ab intestinis in crassam & cartilagineam substantiam concretis orto.*

GRatulari tibi, Amice, quem jam diu plurimi faciebam, venio, sic tua te studia disposuisse, ut quo æternitati vivas ampliori nomine non indigeas. Quis enim ambigat te ad summum gloriæ fastigium ipsis miraculorum alis evehendum, qui monstra, & extra naturæ leges pacta novis typis illustrare satagis? Videbaris literarii honoris apicem attigisse arduo illo quidem, sed felici opere, quo ingeniosis experimentis prima viventium stamina detexisti, animaliumq; principia per tot disputationum ambages antea agitata ad sensum usque manifestissima incredibili studio reddidisti. Sed altius adhuc potuit assurgere liber spiritus, & quandoquidem ipse supra ordinem est, ea persequi sibi proposuit quæ extra ordinem sunt. Vellem aliquod observantiæ, & amoris erga te mei, ob tantam excellsæ mentis alacritatem, documentum præbere, quod certe dignius præstare posse non arbitor, quam si aliquam ex rarioribus meis observationibus tibi dicaverim. At conquererer oblivionis rubigine pene deletas plurimas & digniores, quas è cadaverum inspectionibus dudum collegi, nisi penso faveret recens longeq; curiosior *formosæ Virginis* casus, ad quem libens converto calamum, nil dubitans ita me pro genii tui delectatione facturum.

Honestissima visendæq; speciei Juvenis, cui natura ad 18 annum, integerrimam valetudinem hilaremq; genium dederat,

dederat, per multiplices nunc ducta morborum modso incidit in fluxum ſanguinis ex inuſitatis partibus, & tandem in deterrimam partialis ſudoris ſpeciem ex ambitu corporis. Quamprimum in eâ ætate concipiendæ ſpei aptiſſimâ gravi ſenſu correpta fuit, poſt diuturnum ſtomachi laborem cœpit ſanguinem tuſſi expuere occaſione ementitæ pleuritidis, quâ die nonâ *Aprilis* febricitabat cum dolore lateris, & difficili reſpiratione: *Quarto* inſultûs *die* thoracis morbo evaneſcente, capitis dolore, quo & antea laboraverat, gravari, & ſine levamine ſanguinem fundere è naribus obſervabatur quocirca hujus copiam è pede detraxit *Chirurgus Familiaris*, qui bis eductum primis diebus ex brachio gelatinoſum inſpexerat. Verum haud decreſceret morbus, qui conceptum virus in promptu habebat movere ad ulteriora; hinc ſuperaddita eſt afflictæ Juveni Cardialgia, unde vomitus primum viſcidi, & viridis humoris, mox ſanguinis, nec proinde capitis ægritudine allevabatur, quin circulo quodam ordinato recurrentibus purpureus liquor ex utraque parte, & ad multos dies prodibat. Malorum importuna viciſſitudo nimis adhuc increbuit, cum circa initium *Maii* erumperent Menſes, & prout ipſi mos erat in ſufficienti menſurâ. Quid inde opinaretur Chirurgus, qui uſq; modo ſolus curationi aderat, haud potui ab ipſo ediſcere. *Mannæ* potionem exhibuit poſt ſeptimum diem, & ab ea licet non parum perturbata in pejus ægra ruere videretur, attamen paulo poſtea febris in totum ceſſavit, quæ antea plus vel minus una cum vigiliis ingraveſcens fuerat continua. Vix per integram hebdomadam habuit otium morbus, cum febris rurſus invaſit comitata dolore artuum, & potiſſimum ventris, quibus licet ſeſe citius expediverit abſumpto nempe *oleo Amygd. dulcium rect.* ſine igne extracto, nihilominus conſtans vomitionis moleſtia, & ſanguinis jactura ſummopere urgebant.

Diro Symptomati ut occurrerent Clariſſimi Medici, conſuluerunt in minori doſi, & per vices ſanguinem ex

Salvatella

Salvatella detrahere, anodina, adſtringentia, & alia quam plurima adhibere; quod etſi executioni mandatum fuerit, inconſtanti methodo procedens affectus, frequentiores excretionum vias fere omnes cum attigiſſet, capit per inuſitatas errare.

Cum igitur circa initium *Junii* theſaurus vitalis ex auribus effluxiſſet, paulo poſt curioſiori ſpectaculo ex acumine digitorum primo manuum, deinde pedum ſe fundere viſus eſt: Mox ex umbilico, & ex angulo oculi; hinc pluries per ſudorem, inde tandem ex medio pectore, poſtea ex pede, eoq; loci, ubi tunditur Saphena, tandem ex utraque volâ manuum, & ex oppoſita parte; poſt biduum ex mento, noctu ex acumine linguæ, ita ut quatuordecim dierum ſpatio diſcrimen hoc, veluti fabuloſum maxima ex parte abſolverit. Motus novitate rei, & Amicorum impulſu veni ad Juvenem, quam miratus viribus mediocriter conſtare, & jucundo vultu ſingula mihi enarrare, prout ab aliis audiveram: Adhuc cernere erat ſuperſtitem cicatriculam in volâ ſiniſtræ manûs ad inſtar inæqualis puncturæ leviter impreſſam, unde ſanguis pridie fluxerat, retulitq; id non ſine ſenſatione triſti factum fuiſſe, uti ſemper contigerat, cum ex ſpeciali loco prodiret; ubi vero ex pectore, aut aliis partibus ſudoris ſpecie emanaverat, nullum apertum pori reliquerat veſtigium; id tantum ex induſiis patebat, quorum duo vidi ad latitudinem ſcuti aurei cruore roſeo ſparſim colorata. Die 14 *Junii* apparentibus menſtruis juſtò copioſioribus, inde ſublatum morbum nonnulli crediderunt, potiſſimum quòd viginti dierum inducias feciſſet. Verum inchoato altero ſudoris exordio, & ad multum tempus procedente miſcella debilitari ſentiebatur, & ſanguis diſcolor apparere. Hinc recreandi ſpiritus, mutandæq; fortunæ gratiâ in alterum aerem ſeſe tranſtulit. At qualis ſeceſſerat, rediit ad Urbem die quinta *Augusti*, imò infirmior, quod præter morbi acerbitatem, artis quoq; methodo exhauſtâ ulteriorem jacturam fuiſſet experta. Hinc non diſſimili modo progrediente ægritudine, & paucis

tantum

tantum habitis intervallis effundendo sanguinem modò ex unâ parte, modò ex alterâ, sæpius per sudorem, quod reliquum erat ejusdem mensis, & medium *Septembris* confecerat. Petii ægræ domum, & confabulando diutius cum immorarer, accidit, quod forte expetiveram, ex dolore lancinanti in extremo unius digiti manûs admonitam fuisse sanguinem inde extillaturum, quem notavi, veluti ex profundiori puncturâ, mox ex altera parum distanti guttatim decidere, & indusium supra Pectus recenti maculâ signari videram priusquam recederem. Post triduum mirabiliorem sanguinei sudoris copiam exhibuit, quo se multis crucibus aliisq; characteribus Divinæ Passionis indusia supra pectus depingebantur. Hujus rei primi inspectores Astrologis assimilandi videri poterant, quòd, ut isti ex Stellis, ita illi ex sanguinis Asterismis varias figuras propria imaginatione componerent: vere tamen clareq; apparebant figuræ; Unde factum id fuerit prorsus ignoro; & quoniam *Sacri Antistites* id strictiùs inquirendum minimè judicarunt, ita veritati suæ relinquens ad finem Historiæ redeo. Vel nullum, aut exigui momenti sudorem deinceps passa est. Attamen reticere non debeo ex levi excoriatione supra maleolum casu torturæ pedis factâ uberiorem inde penum serositatis effluxisse, ut stypticis remediis, & compressis fasciis non facile sisteretur.

Inauditi eventûs difficultas commovit ingenia Physicorum: Non naturale prodigium existimasset vulgus, nisi plures Historiæ in promptu fuissent. Omnium Senior Medicus *Fabricius Ardisonus*, qui nonagesimum attingit annum, retulit mulierem annorum triginta se olim curasse, cui suppressæ erant menses, & sanguis ad multum tempus ex oculi angulo fluebat, revocatis nimirum Menstruis ad consueta naturæ. Extant & alia exempla videnda apud Auctores, *Benivenium*, *Hollerium*, &c. Attamen horum omnium obstructio aliqua inculpanda venit, unde sanguis extra vasorum confinia cogeretur. In præsenti casu alio ratiocinio procedendum est, quod obstructionum idea non obscure locum

non habeat. Sanguinis tantum ſubtiliſſima craſis in conſpectum venit, unde color ejuſdem roſeus in principio, mox dilutus ſatis apparuit. Nec aliquis dicet in principio fuiſſe obſervatum gelatinoſum, hoc enim minimè evincit craſſiorem ſubſtantiam, ſed partium tantum concreſcibilium majorem elixationem, idq; præſertim ſit obvium, cum educitur ingraveſcente febris acceſſione. Pluribus abhinc annis aderam cum Nobili filiolæ, occaſione acuti morbi vena tundebatur, & vidi album ſerum & tenue emanare loco cruoris, & concrevit. Attamen haud inficior eam cauſam, ut adæquatam, minimè poſſe ſufficere, multo minùs poſſe arridere Naturæ Myſtis, quibus certam & inſenſibilem quandam cruoris diſpoſitionem hariolandam mitto. Hoc ſtudium deponere me plura docuerunt, non modò, quod praxim exercentibus, cum ad minus ſenſibilia diſtorquemus ingenium,urgente ægritudinum ſtatu, fallimur ; verùm quia & ipſæ *Obſervationes Anatomicæ* plane evincunt ut plurimum inveniri aliquod inſigne,quod in mente excidere nunquam poterat. Liceat mihi dare exemplum, quia rariſſimum, etſi minus faciat ad rem propoſitæ Hiſtoriæ.

Acceſſit curandus nuper elapſo menſe *Octobris* Vir Ruſticus, & ex multo tempore extenuatus, laborans torminibus ventris, atq; Hypocondriorum Spaſmodicis contractionibus; nil fere dejiciebat per inferiora, & continuo languore exolutus ſpiritu tandem defecit. Non eſſet qui non deduxiſſet morbum hunc ad Siccatorium ex *Hippocrate* appellatum, maxime quod quæ ab Hypocondriis obſtinate vel deformiter procedunt ad Proteiforme referre omnes conſueſcimus ; hinc in fermentis & ſuccis Tartareis poſitâ cauſâ Syndromen totam explicare parum quiſq; laboraſſet. Aperto cadavere invenimus inteſtina craſſa, præcipue ubi in vicinia *Duodeni* flectuntur, mediis protuberantiis calloſis invicem, & cum adjacentibus conſolidata, ut obſcurum eſſet unum ab altero disjungere, &,quod pejus erat, eorum ſubſtantiam ad inſtar duriuſculæ cartilaginis concretam, & craſſam, ut nulla fere cavitas amplius ſupereſſet. Itaq; rejiciens

jiciens ulteriorem indaginem eorum quæ magis recondita sunt dicam cum Philosopho morali, *totam rerum naturam umbram esse aut inanem aut fallacem, neq; me irasci illis qui nihil nos scire volunt, neque illis qui me hoc quidem nobis relinqunt*. Tu interim amice, quem diutius amare me vellem, ut diu valeas cura.

Genuæ, Decembris 5. 1703.

II. Gulielmi Cockburni *M. D. Solutio Problematis de Purgantium & Emeticorum Medicamentorum Dosibus determinandis in quacunque Hominis Ætate, Temperamento, Temperamenti varietate per universum Terrarum orbem, ab ipso mense* Martio *proxime elapso, in Actis Philosophicis propositi. Et Illustri admodum Doctoque D.* Edwardo Southwell, Annæ *Reginæ a Secretis* Hibernicis, *&c. consecrata.*

QUo rectiùs diversas emeticorum & purgantium Medicamentorum Doses, pro Temperamentorum & Ætatum varietate, decernamus. Supponendum est, *Primo*, istiusmodi Medicamenta nihil prius posse operari quàm in Sanguinis massam appulerint, & eidem penitus immisceantur: Constat enim, ni Nauseam moveant, nullum ab iis effectum sensibilem produci multo post tempore quo in eandem devehi possint. *Secundo*, generaliorem eorum effectum esse temperamenti sanguinei aliorumque Liquorum gyrantium Alterationem.

Ex hisce duobus Postulatis concludimus, quod ubi Sanguinis Crasis est eadem Medicamentorum Doses, ad certum aliquem eliciendum effectum, sanguinis Quantitati proportio-

 nales